

ԼՈՒՍԱՔԵՐ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ԹԻՒՆՔԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ



ՀԱՅԵ
ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, ԼՈՒՍԱՔԵՐ ԼՐԱԳՐԻ
ԳԱՀԻԴԻ
Administration du journal arménien
LOUSSAPER
Boite Postale 868 Le Caire (Egypte)

ԲԱԺՆԵԳԻՆ		
Եղիպտոս Արևմտահաման		
ՈՂՁ	ԳՐԶ	ՇԻԽԵ
Տարեկան	100	20
Վեցամսեայ	50	10
Եռամսեայ	25	5

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Նամակ և դրամ ղրկել Վարչարան հասցեին:
Չեանգիրները ետ չեն դարձախր:
Ծանուցումներու համար մասնաւոր պայմաններ:
Խմբագրատանը կը գտնուի Մանուկ փաշա խալիճ, քրամոսի:
Գծիմ վրայ, Գաֆե և պար տը Գրասխի բաւաժիմ մէջ:

ԼՈՒՍԱՔԵՐԻ
ՕՐԱՑՈՅՑԸ

ԳԶ. 9 Օգոստոս
պահք

Կենաց ամեն մէկ բայլափոխը
կը ցուցնէ թէ ո՛րչափ զգուշաւորու-
թիւն հարկ է:

ԳԶ. 10 Օգոստոս
Պահք

Կոյրը պէտք չէ զոյներու վրայ
դատաւարան ընէ:

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՈԳԻ

Ժողովուրդներու երջանկութեան
և զօրութեան կենսական ազդակնե-
րէն մէկն է այն քաղաքացիական
կամ ազգային առաքինութիւնը որ
կ'ըստի Հասարակական Ոգի (Public
Spirit):

Հասարակական ոգին յատկա-
նիշն է՝ հասարակութեան բարկը
նախամեծար համարել անձնական
չափէն Ո՛վ որ այդ ոգին կը կրէ՝
քաջ կ'ըմբռնէ իր «ընկերական պա-
տասխանատուութիւնը» և ազգու-
պէս կը պաշտպանէ իր պատկանած
ազգին իրաւունքներն ու շահերը:
Ընդհակառակն ո՛ւր որ այդ ոգին
թուլ է՝ հոն հասարակութեան գոր-
ծերը անկարգութեան կը մատնուին,
և այս կամ այն անհատի քմահա-
ճոյքներուն կամ շահերուն միայն կը
ծառայեն: Ահա այս իրողութեան տը-
խուր մէկ օրինակն է որ կը տես-
նենք նոյն իսկ մեր ազգին վրայ:
Ուսեալ անհատներ, ազնիւ բաղձա-
ներ և յառաջդիմական ձգտումներ
չեն որ կը պակսին մեզի, և հո-
րիէ ի վեր ունինք Ուսմանագրական
օրէնք մը, որմէ՝ դեռ մինչեւ այսօր
զուրկ կը մնան մեր երկրին տիրող
պետութիւնները և մեզի հպատակա-
կից ժողովուրդները, ասոր հետ մէկ-
տեղ եթէ մեր ներքին գործերն առ
հասարակ յոռի վիճակ մը ունին՝ ա-
մենազկաւոր պատճառն այն է որ
այդ վիճակը բարեկարգելու չափ
զօրաւոր հասարակական ոգի մը չէ
զարգացած մեր մէջ: Իրաւ, շատ
անգամ կը խօսինք, կը վիճինք, կը
գրենք, կը բողոքենք, — սակայն այդ
ամենը, ստէպ՝ վաղանցուկ բնագրա-

յին գրգռումներ են, այնպէս որ երբ
գործնական ձեռնարկ մ'ընելու, ա-
նհազ զեղծում մը բառնալու և ի-
րական արդիւնք մը ձեռք բերելու
անմիջական հարկը ներկայանայ՝ մեզմէ
շատեր ձեռքերնին կը թօթափեն, և
«ինչո՞ւ պէտք» մը մընջելով ետ ետ
կը նահանջեն: Ինչո՞ւ արդեօք, — ի-
րեւս մասնաւոր նկատում մը զիրենք
կ'արգիլէ, թերեւս անուղղակի մնաս
մը կը նշմարեն իրենց շահերուն, կամ
թերեւս ո՛րեւէ զոհողութենէ մը կը
խուսափին: Ինչ որ ալ ըլլայ՝ իսկա-
կան պատճառն այն է որ մեր մէջ
գեռ չկայ բուն հասարակական ոգին,
— զօրաւոր, անկաշառ և անարատ
սկզբունքէ բխած այն ոգին, որ ազ-
գին ճշմարիտ բարիքը փնտռելու
համար ճեղքէ անցնի շահերու, նը-
կատումներու և կիրքերու միգամոծ
միջոցառէն անդին: Եւ եթէ չկայ
այդ ոգին՝ Ժողովուրդը ըստածն ալ կը
մնայ սոսկ բառ մը, որովհետեւ ժո-
ղովուրդը իրեւ իրական մարմին
կամ ոյժ ներկայանալու համար՝ պէտք
է պարունակէ բաւական թուով այն-
պիսի անդամներ որոնք գիտակից ը-
լան իրենց ընկերական պատասխա-
նատուութեան, և խորաբնու սկզբ-
բունքով մը շարժին փոխանակ պա-
տահական բնագոյով գրգռուելու և
բռնկելու, այնպիսի անդամներ՝ որ
առանց գունաւոր ակնոյններու դի-
տեն գէմքերն ու գէպքերը, հասկը-
նալ ու դատել գիտանան, և հանրօ-
գուտ ձեռնարկներու շուրջը իրենց
անձնական ճղճիմ հայեանքը մոռ-
նալու չափ զոհողութեան ոգի ունե-
նան: Երբ Հայ ժողովուրդը՝ այդ ո-
գիով համակուած շատ մը անդամներ
ունենայ, ալ անտարբերութեամբ չը
ներեր որ իւր ազգային օրէնքները
բանաբարուն և իւր շահերը ոտնա-
կոխուին, թոյլ չտալ որ անհաւա-
տարիմ պաշտօնեաներ գործի գլուխ
անցնին և ազգին իրաւունքը պաշտ-
պանողները հալածուին, չկրնար հան-
դուրծել որ երուսաղէմի վանքը կոր-
ծանոց ելնուից տեսուչ մը անպատիւ
արձակուի, Վահրիճ վարդապետի պէս
պատուհաններու թիւը աւելնայ, և
Սիմոնական կամ ազգադաւ եպիս-
կոպոսներ իրենց շահատակութիւն-

ները շարունակեն ևն...
Ուրեմ զարգացնելը մեր մէջ
հասարակական ոգին, եթէ իրզբ կա-
րելորութիւն կուտանք մեր ներքին
բարեկարգութեան: Ամեն արդիւնք
որոշ պատճառի մը ծնունդն է, և
ամեն յաջողութիւն՝ զոհողութեան
մը պտուղը: Զօրաւոր ու փայլուն
ազգային կեանքն ալ բնական հետե-
ւանքը պիտի ըլլայ հասարակական
գիտակից ոգիի մը, որ զոհողութիւն-
ներ կը պահանջէ անհատէն, և մէկ
անհատը միւսէն զանազանող և զե-
րպասող առաքինութիւնն ալ ա՛յդ
բանին մէջ կը կայանայ: Վկայ է ազ-
գերու պատմութիւնը: Եթէ Հռոմի
չօր տիրապետութիւնը հազար տա-
րի կրցաւ տեսնել՝ անոր իրական ոյ-
ժը իր լէգէոններու բազմակնքուն
մէջ չէր այնչափ՝ որչափ որ ի՛ր ան-
հատներուն ոգիին մէջ: Անոր բազ-
մաթիւ օրինակներէն առնենք Հռո-
մէլուր: Այս հոյակապ զօրավարը
Ամիլկարի և Ուննոնի վրայ յաղթու-
թիւններ տանելէ ետքը գերի ինկած
էր կարգեզոնացիներու ձեռքը: Ա-
սոնք երկարատեւ ու տաժանելի պա-
տերազմներէն տաղակացած՝ Հռոմ
զրկեցին Հռեգուլուր որ հաշտու-
թիւն կնքել տայ, իրմէ խոստում առ-
նելով սակայն, որ եթէ չյաջողի՝ վի-
րադառնայ կարբեզոն: Հռեգուլուր
գնաց Հռոմ, բայց փոխանակ հաշտու-
թիւն առաջարկելու՝ իր հայրենա-
կիցներուն հասկցուց որ թշնամին ե-
րբ ուժաւորուեալ են, և յորդորեց որ
շարունակեն պատերազմը: Յետոյ, իր
խոստման հաւատարիմ՝ զարձաւ
կարբեզոն: Հոն շարաշար մահով մը
մեռաւ Հռեգուլուր, բայց իր ազգա-
յին պարտքը կատարած էր, Հռոմի
համար փառաւոր յաղթութիւն մը
ապահովելով:

Հռեգուլուրի անձնութեան
գէթ մէկ տաճնորդը բաւական
պիտի ըլլար մեր մէջ ստեղծելու զօ-
րաւոր հասարակական ոգի մը և
հիմնապէս բարեփոխելու մեր ազգա-
յին ներքին կեանքը:

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Այնքան շարժու խորհրդարանին մէջ
Մ. Զիթըն հետեւեալ հարցումը ուղղեց:
«Ն վեհափառութեան արդի խորհրդ-
ականները համաժողով են կոմս կրանիլի
և լորտ Բոգալըրի կողմէ 188 ին և 1893-
ին յայտնուած այն գաղափարին թէ ցորչափ
եղիպտոսի Անգիլական գրաւումը շարու-
նակուի՝ Նորին վեհափառութեան կառա-
վարութիւնը պատասխանատու է այդ երկ-
րին մէջ օրէնք, կարգ և բարոք կառա-
վարութիւն պահպանելու, և ի՞նչ այդ պա-
տասխանատուութեան կամ ուրիշ պատ-
ճառի մը հետեւանքով է որ իշգիպասի
գործերը հիմա կը կառավարուին լորտ Բո-
րոմըրի ձեռքով, Նորին վեհափառութեան
Սրտաքին գործոց նախարարին հրահան-
գաց ներքեւ»:

Սրտաքին գործոց խորհրդականը
կոմս Բըրոի պատասխանեց:

«Առաջին հարցումին պատասխանը
հաստատական է: Իրկիրը կը կառավարուի
խալիլի և իր նախարարներուն ձեռքովը,
և լորտ Բրոմըրի խորհրդովը, որ Նորին
վեհափառութեան կառավարութեան պա-
տասխանատու ներկայացուցիչն է»:

Մ. Զիթըն. — Այդ նախարարներ
կրնան հրաժարեցուցուի եթէ անոնք չը
հետեւին լորտ Բրոմըրի խորհրդներուն:

Կոմս Բըրոի. — Անոնք պարտակա-
նութիւն ունին հետեւելու լորտ Բրոմըրի
խորհուրդներուն:

ՖԻՆԱՆՏԻԱ

Օգոստոս 6ին Հելսինկֆորսի մէջ
Դերակոյտի հրապարակին վրայ 20,000
գործաւորներ և ուսեալ անձեր հաւաքուե-
ցան ցոյց մը ընելու համար կառավարու-
թեան դէմ որ կը պահանջէ քաղաքական
յանցաւորները հանել տեղական իշխանու-
թեանց իրաւասութենէն և յանձնել առ-
սական զինուորական տեսանին: Բրոնզով
մը քուէարկուեցաւ որ ներկայ խորհրդա-
րանին թուութեան և անկարողութեան
պատճառով արտաքց կարգի խորհրդարան
մը կազմուի ընդհանուր քուէարկութեան
խնդիրը լուծելու համար:

ՀՆԴԿԱՍՏՈՒՆ

Անգլո-Հնդկական կառավարութիւնը
որոշած է երկու վարչական շրջանակներու
բաժնել Պենկալի երկիրը, որ Հնդկաստա-

նի ամենամեծ մասերէն մին է։
Պենկալի բնակիչները սաստիկ կը հակառակին այս բաժանման գէմ, և զայն կը նկատեն իրենց ազգային միութեան գէմ վտանգ մը։

() Գոստոս շին այս բանին գէմ բո- ղոքի միթինկ մը տեղի ունեցաւ կալկա- թայի պազարին մէջ։ Պազարը յատկա- պէս փակուած էր այն օրը։ Ուրիշ մի- թինկ մըն ալ, հազարաւոր հոգիներէ բաղկացած, տեղի ունեցաւ քաղաքային Սրահին մէջ, նոյնպէս երրորդ մը Մէյտա- նին մէջ։ Սասանոյներ սեւ գրօշակներով թափօր կազմեցին, և ներկայ գտնուող բազմաթիւ Մարմարներ և Մահմետական- ներ հաստատեցին որ այս խնդիրը ժողո- վրդական ամեն դատարարին մէջ ալ յուզում կը պատճառէ։

Գլխաւոր միթինկին նախագահը, Գո- սիմպազարի Մահարանան յայտարարեց որ Պենկալի բաժանումը քաղաքական ա- մենամեծ սխալ մըն է։ Ըսաւ որ կառա- վարութիւնը պէտք է նորէն քննէ խնդիրը և ետ առնէ իր հրամանը։ Մահարանա Նիյմէն Սինկ առաջարկեց առաջին որոշումը որով կը յայտնուի թէ բաժանումը անտե- դի, կամայական և անարդար է, և բոլո- րովին հակառակ Պենկալի հասարակու- թեան փափաքին։ Պապու Սերքեր ներ- կայացուց երկրորդ որոշում մը բողոքե- լով կառավարութեան գէմ և յայտարարե- լով որ ժողովրդին համար ասկէ աւելի կարեւոր խնդիր մը չկրնար ըլլալ։ Երրորդ որոշումով մը միթինկը կատարեալ հա- մաժողութիւն յայտնեց վերջերս տեղի ու- նեցած «մօֆուսի» միթինկներու որոշ- ման, որ կը պահանջէ չգնել անգլիական ապրանքներ, իրրեւ բողոք մը անգլիացի- ներու անտարբերութեան, և հնգական հանրային կարծիքի նկատմամբ ներկայ կառավարութեան կողմէ ցոյց տրուած ար- համարհանքին։ Զորքորդ որոշումով մը մի- թինկը պարտք դրաւ ամենուն վրայ՝ որ կառավարութեան հրամանը ետ առնել տա- լու համար ամեն միջոցները ձեռք առնեն։

ԳԼՈՒԿՐՈՒԹԻՒՆԸ

«Բուռիէ Էօրօթէն» կը գրէ։

Սուլթանին գէմ եղած դատարու- թիւնը շինծու էր։

Սահաւանի քսան օր անցաւ հոչա- կաւոր պայթումէն ի վեր, քսան օրեր ա- պարդին ոստիկանական քննութիւններու, քսան օրեր ձերբակալութեանց կարգ մը մարդոց՝ որոնք բացարձակապէս ապշած են իրենց կասկածելի ճանչցուելուն, քսան օրեր քսածին մեկնութիւններու և անհիմն ենթադրութիւններու։

Տակաւին բան մը գտնուած չէ, և բան մըն ալ պիտի չգտնուի, որու վրայ կարելի ըլլայ հիմնել ոեւէ ամբաստանու- թիւն, վասն զի մինչեւ հիմա մամուլին մէջ հրատարակուած անունները այն զօրազո- ներուն կը վերաբերին որոնք բացարձակա- պէս անմեղ են։

Սահաւանի պատճառ մը եւս որպէս- զի ամէն մարդ ինքզինքը առաւել կամ նուազ նախաքննիչ դատաւոր մը կարծէ։

Սրդ ահա թէ ինչ կ'ուզեն հասկը- նալ շատ մը լուրջ մարդիկ։

Ինչպէս կ'ըլլայ որ այն մարդիկը որ պաշտօն ունին Սուլթանին անձը պահ- պանելու և պատասխանատու են անոր ա- պահովութեան, ոեւէ յանդիմանութեան կամ պաշտօնագրկութեան չեն ենթարկուած, և

ինչպէս կ'ըլլայ որ Ֆէհիմ բաշան, զաղտ- նի ոստիկանութեան պետը, ամեն ժամա- նակէ աւելի կը վայելէ Սուլթանին շնորհ- ները (*): Ինչպէս կ'ըլլայ որ նոյն այս ոստիկանութեան պետը փորձին նախորդ օրն իսկ իսկիտարի մէջ ուժանակ կը գտնէ։

Ինչպէս կ'ըլլայ որ այդ պայթումը որ այնչափ մարդոց մահուան պատճառ ե- ղաւ՝ ոեւէ ոստիկանի մը չի չղպիր, մինչդեռ, սովորաբար ուրբաթ օրերը անոնք կը վխտան պալատին շուրջը, ամեն ինչ Սրդոսի աչ- քերով դիտելով։

Ինչպէս կ'ըլլայ որ այն տեղը ուրկէ մեկնած է հարուածը, այնպէս մը ընտ- րուած ըլլայ որ պայթուցիկին կտորուանք- ները ժամացոյցի աշտարակէն արգիլուելով չի կրնան մզկիթին դրան հասնիլ։

Ինչպէս կ'ըլլայ որ, եթէ զօրխային մեքենայի մը կամ ուղմրի մը ենթադրու- թիւնը ճիշդ է, պայթուցիկ նիւթը կառքի մէջէն նետուելով, այն տեղը ձեռքով շին- ուածի պէս կանոնաւոր ծակ մը կը բանայ։

Ինչպէս կ'ըլլայ որ, եթէ միւս են- թադրութեան համեմատ պայթումի կէտին վրայ ական մը բացուած էր, կարելի ե- ղած է աշխատիլ ոստիկանութեան աչքին ներքեւ, որ ամենէն փոքր շարժումն իսկ կը դիտէ գիշեր ու ցերեկ։

Ինչպէս կ'ըլլայ որ քառուշուի մէջ պատուած կառքի անիւի կտոր մը, բեկոր- ներու մէջէն հանուած, կրնայ երեւան բե- րել օտարազգի գործարանատիրոջ անունը, մինչդեռ, կարելի չըլլար այդ միենոյն բե- կորներով ձեւը հասկնալ մասնաւոր ուրիշ տեսակ կառքի մը որ հոս ծանօթ չէ։

Ինչպէս կ'ըլլայ որ պայթումէն 48 ժամ յետոյ, ոստիկանութիւնն առաջին անգամ ըլլալով կը դիտէ որ դեպքայիններու հասցէին անվաւեր սպանական նամակներ զրկուած են, որպէս թէ հայ յեղափոխա- կան մասնաժողովներու կողմէն։

Ինչպէս կ'ըլլայ որ միենոյն ժամա- նակ անծանօթ անձ մը Պոլսկար իւրաքա- ղաւանին դիւանատանը մէջ ուղմրերու պարկ մը տեղաւորելու կը ջանար։

Ինչպէս կ'ըլլայ որ, բառորդ դարէ ի վեր առաջին անգամ ըլլալով, Սուլթանը մզկիթին դրան առջեւ կը կենայ բաշանե- րու հետ խօսելու համար։

Ինչպէս կ'ըլլայ որ ինք, Սուլթանը, ոեւէ յուզում չարտայայտեւ, մինչ իր շուր- ջը գտնուողները խելքերին թոցուցած կ'երեւին։

ՀԻՃՈՉ

«Էլ-Մուգաթթամ» կ'իմանայ թէ ա- պստամուրութիւնը Հիմազի մէջ ալ կը տա- րածուի և կը վախճուի որ հոն, թուրքերը և Սրահները միասին ոտքի ելլեն։

(*) Ֆէհիմ բաշայի աքսորման լուրը անհիմն եղաւ։ (Ի. Խ.)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տ. Գեորգ եպիսկ. Երեցեան Երու- սաղէմի և Պոլսոյ Պատրիարքներուն բողո- քագիրներ մատուցած է. բացատրութիւն պահանջելով այն պատճառներու մասին, որոնց վրայ հիմնուելով զաղբացուցին զինքը իր պաշտօնէն։

— Երուսաղէմի Պոլսոյ փոխանորդու- թեան պաշտօնին համար որոշուած է ո՛չ թէ Տ. Որիտակէն վարդ. խաչատուրեա- նը, ինչպէս որ ասկէց առաջ հաղորդուած էր, այլ Երուսաղէմի Ժառանգաւորաց

վարժարանին տեսուչ Տ. Եղիշէ վարդ. Զիլինկիրեանը՝ որ ճամբայ ելած է Պոլսի երթալու։

— Երուսաղէմի Ժառանգաւորաց վարժարանի տեսուչ կարգուեր է Էտիրնէի եկեղեցիին քարոզիչ Տ. Դանիէլ վարդ. Յակոբեանը։

— Ս. յերջերս եօթը վարդապետա- կան ձեռնադրութիւններ կատարուեր են, երկուքը Երուսաղէմի և հինգը Էջմիած- նայ մէջ։

«ԾԻՐԱԿ»

Լոյս տեսաւ Դրդ թիւը։ Բաւական գալուած լինեն է. Ահադանկ (Վ. փա- վաղեան)։— Տարփանքի և հրամեշտի խօսքեր— «Խաւար», բանաստ. (Ա. Ետրճանեան)։— Կովկասէն (Ա. Ար- իիւրեան)։— Բնաշրջութեան զաղա- վարին մէկ նոր նշանակութիւնը (Ժ. տը Կոլթիէ)։— Արձակ քերթուածներ (Ի. Հովեան)։— Հայկական ճգնաժա- մին վրայ (Վ. Թէքէեան)։— ԱՄՍԵԱ- կը. նշանակներ (Համլիրակ Խ.)։— Գիրքեր (Ե. Օ.)։— Հանդէս հանդէս- ներու (Խմբագրութիւն)։

Ն Ե Ր Ք Ի Ն

Ծորենին գինը բարձրանալու վրայ է հեռահեռ. մէկ արտէպը 85 դրչ.էն հա- սած է 110 դրչի։ Սոր պատճառը, կ'ըս- տի, ուսու—ճարանական պատերազմն է։

— Խտիվական շոգենաւային ընկե- րութիւնը շինել պիտի տայ առաջնակարգ նոր շոգենաւ մը որ ժամը մէկ փարսախ արագութիւն ունենայ։ Այդ շոգենաւը Ա- ղեքսանդրիայէն Բիրէ պիտի հասնի 36 ժամէ պակաս միջոցի մէջ։

— Անգլիական վաճառականութիւնը աւելի տարածելու մտքով Անգլիական ար- տագրութեանց ցուցահանդէսներ պիտի հաս- տատուն Գահիրէ և Էգիքսանդրիա։ Այս նպատակին յաջողութեան համար առկա մանակայ մասնաժողով մը կազմուած է։

— Մինիէի ժօռ Դեղոսի մէջ գտնու- ւած է տուրակ մը որ կնոջ մը դիակը կը պարունակէ եղբւր Գննութիւնը հաս- տատած է որ կինը գեղացի երեւելի բն- տանիքի մը կը պատկանի եղբւր Զերա- կաւուած են ամուսինը և ուրիշ քանի մը մարդիկ որոնք կնոջ հետ մտերմութիւն ունեցած են։

— Վերջին օրերս Էգիպտոսէն ար- տաքուեցան վեց օտարահպատակներ ո- րոնք դատարկապարտ կամ Պատակար ան- ձեր կը նկատուէին։

— Թիւրքիոյ կառավարութիւնը Աղեք- անդրիայէ հառած շոգենաւներուն գէմ հաստատած է չորս օրուան քարանձինա, ինչպէս և հակառակում և մկնաշնչում։

— Գնդապետ Ֆլուրը, կենդանաբանա- կան պարտէզին տնօրէնը հինգշաբթի օրը քաղաքս դարձաւ Սուտանէն, հետը բերե- լով բազմաթիւ կենդանիներ, որոնց կար- զէն են երեք փիղ, մէկ ընձուղտ (տասնը- մէկ տոք բարձրութեամբ), տասնհինգ ափիւծ, երկու արագիլ, այծեամեներ, եղջե- րուներ, կոկորդիլոսներ, ձկնկուներ ևն։

— Ընդ Սայիտի մէջ Մաքսատան պաշտօնեային մէկը նախատական խօսք կ'ուղղէ Թիւրքի մը որ խաւաւհպատակ հա- րուստ վաճառականի մը որդւոյն կինն էր։ Այս երիտասարդը մաքսատուն կ'երթայ պաշտօնեան կշտաբելու, և հոն, անոր

ստորապաններուն ձեռքէն ծեծ մը կուտէ խաւաւհան հիւպատոսը խիստ բողոք մը ուղղած է մաքսատան պաշտօնեայիններուն գէմ։

— Պ. Լէօն Ֆէհիմի մէկ տարի տաժա- նակիր աշխատութեան դատապարտուած է։

— Հնդկի մը խարթումի մէջ և Սու- տանի ուրիշ կողմերը պտրտելով ինքզինքը իրրեւ Մաշքաթի սուլթան ներկայացուցաւ և պարգաւատներէ զրամ շորթելու յա- ջողած է։

— Վիթ Պէյի փողոցը ժամագործի մը խանութէն հարկուրէ աւելի ժամացոյց զողջուած է։

— Հնդկական քաղաքական գործա- կատարութիւնը, ապացոյցներ ունենալով որ Էգիպտոսի մէջ իր հպատակներն չորս հոգի կեղծ վկայականներու շնորհիւ գեղա- գործութիւն կ'ընեն, դիմում ըրած է իր կառավարութեան որ քննութիւն մը բանայ կեղծարարները գտնելու համար։ Գննու- թիւնները երեւան հանած են որ Ալէքսի համալսարանին մէջ կայ կատարեալ կազ- մակերպութիւն մը որ կեղծ վկայականներ կը շինէ ու կը ծախէ։

— Ալեքսի մամուլը առ հասարակ խորհուրդ կուտայ Հնդկական կառավա- րութեան որ Էգիպտական պետութեան պա- հանջութեան զոհացում տայ, արգիլելով Գննատանի մէջ հաշիշի մշակութիւնը, քաղաքակրթիչ նպատակաւ մը։

— Սրբ վիտորիոյ Գէօրգէթ, Էլեմը- տական խորհրդականը, իրեն հետ Երու- սա տարած է հանգստի թոշակի և պե- տական փոքր պաշտօնեայիններու խնդիրները

«ԹԵՐԹՈՆ» «ԼՈՒՍՍԱՐԵՐ»-ի
ՃԱՅԸ
ԱՆԳԼ. ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԿՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ
ԶՊԻՏԻ ՀՆՁԷ ԱՅՈՒ ԳԻՇԵՐ

(The Curfew Shall not ring to-night)

Ա.— Եստ տարիներ առաջ Էլեգիոյ մէջ սովորութիւն կար որ իրիկամուտին զանգակ մը հնչուի, ժողովրդին նշան տալու համար որ իրենց կրակները ծածկեն ու լոյսերը մարեն։ Այս սովորութիւնը հաստատուած էր Գուրիէլոս աշխարհակա- լի հրամանով, և այդպէս հնչուած զանգա- կը կը կոչուէր Կրակամարի զանգակը։ Հե- տեւեալ պատմութիւնը կը վերաբերի զէպ- քի մը, որ այդ հին ժամանակները պա- տահած էր։

Բ.— Մնդիլական գիւղի մը մէջ էր։ Արեւ մարը մտնելու վրայ էր, ստուերները գիշերուան մթութիւնը կ'առնէին և զնտա- նին խորը նստած էր բանտարկեալ մը։ Ութեղ ու ազնիւ մարդ մըն էր անիկա, ոյսու հանգերձ ստուերները իրեն համար այն նշանակութիւնը ունէին որ իր մահը մօտաւուտ է։ Արի, քաջ և գեղահասակ էր անիկա, սակայն կ'սխալուէր զատա- պարտուած։

Գ.— Տեղւոյն բնակիչները կը ճանչնա- յին և կը սիրէին զինքը, ու փափաք մը կար թէ բարեկամներ զօրքերու հետ գա- լու վրայ էին զինքը ազատելու, բայց ե- թէ անոնք կրակամարի զանգակին հնչուե- լէն առաջ չգային, պիտի մեռնէր անիկա, որովհետեւ դատաւորները ըրած էին, կա- խեցէք անիկա կրակամարի զանգակը հնչե-

ՄԻՆԿԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կեդրոնատեղի Պրիսթոլ հովանի գիմն. մասնաճիւղ Նոր Պաշարի գիմն.

Գ Ա Հ Ի Բ Է

ՄՈՒՍՔԻ

Բարիքի 1901ի Յուլիանական տարին մէջ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՑԱՆԱԿ-Աշխարհի ամենէն Մեծ վարձատրութիւնը փափաքողաց ձրի կը զրկուի մեր Յուլիանական տարին ընդունելով:

S. S T E I N

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ս. ՇԹԷՅՆ

ՀԵԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԽՅԻՎԻՆ

ԱԹԱՊԱ ԷԼ ԽԱՏՐԱ. ԷԶՊԷՔԻԷ

Կիներու, Այրերու և Տղաներու

ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

Գինները Զաւաւոր են:

ՆԵՐՁԻՆ ՆՈՐԱՅԵՆՈՒԹԻՒՆ

Իշխոյրական վերամարմն (ասանսէօր) տպարանները բնակարան կը զրկուին:

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ՏՈՒՆ

ՃԻՎԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Negociants—Commissionnaires

ՊԷՅՆ - ԷԼ ՍՈՒՐԵՅՆ

ԳԱՀԻՐԷ

ՖԻՆԱՆՍԵՐՈՒ ԳՕԼԷՃԻՆ ԴԻՄԱՑ

ՄԱՍՆԱԿՈՐ ՃԻԻՂ

ԸՄՊԵԼԻԲԵՐՈՒ

Jph. Etournaud & Cie

Cognac

Ժողով էթուան և Ընկ. Գոնեպը:

L. Bezagu & Cie

Կեր, Bordeaux

Լ. Պէշակիւ և Ընկ.

Պոստու:

Garnier—Chevrier

Meursault

Կառնիէ և Շըվոնիէ: Մէօրսոլի:

ԾԱԽՈՒ ԳՐՔԵՐ

Լուսաբերի խմբագրատան մէջ:

ԴՐՁ. ՊՂՂ

Յրանաւայ նոր Բառագիրք պատկերազարդ, Գուրտոն Լուսաբերի, Երկու հատոր

120

History of Armenia. by Ter Gregor: (Պատկերազարդ Հայոց պատմ. անգլիերէն)

15

Լուսինեանք, Մելիք Ս. Դաւիթ Բէկ

5

Կիպրոս Կղզի, Բակուրան Լուսաբեր Հաւաքածոյ, Ա. Պրակ,

5

Մի Յետմիջին Կիլիկիոյ Հայկական իշխանութեան վերայ, Բակուրան

2

Քարոզներ, Բարգէն Ծ. Վարդապետ Կիւլէսէրեանի

10

Կոլոտ Թովհանէս Պատ. րիարք, նոյն հեղինակին

13

Ծովք-Տլուք և Հոռոմկայ նոյն հեղինակին

7

Բառգիրք Հայերէնէ Քրան սերէն, Գ. Լուսինեան

60

Պատմութիւն Արեւելեան Խնդրոյ և Առաջնորդ Հայկա-

կան հարցի, Բրոք. Կ. Թու-

մեան

18

ՏԲԹ. ՕՎԱՍԻԱ

Որ իր ուսումը և փորձառութիւնը ստացած է Բարիքի առաջնակարգ հիւանդանոցներուն մէջ և որ երեք տարուան միջոցին Գահիրէի մէջ բազմաթիւ յաճախորդներ շահած է շատ կարճ ժամանակի մը մէջ կը դարձան նոր սկսած կամ հինցած հոսույթները, շխախտը (կուլմիլիթ), միզանցքի կծկումները, փամիլոտատազը (սիսթիթ) և ծննդական և միզային գործարաններու հիւանդութեանց հետեւանքները: Կը դարձան նաև սիֆիլիզը և մարմային հիւանդութիւնները:

Հիւանդ կ'ընդունին ամեն օր ժամը 9-12 կէս օրէ առաջ, և 3-6 կէս օրէ վերջը, իր բնակարանը Մէհմետ Ալի փողոց, Ամերիկեան գրաւաճառանոցին վրան:

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ

ԳԻՇԵՐՈՒԹԻՎ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԼՕԶԱՆ, ԶՈՒԻՑԵՐԻԱ

4րդ տարեշրջան

Լօզանի Հայ Կրթարանը առողջ և հիմնական կրթութիւն և գաւառարակութիւն կուտայ 8-20 տարեկան աշակերտներու: Ազգային կրթութիւնը տեղի կ'ունենայ հաստատութեան մէջ, իսկ եւրոպականը, մեր անմիջական հսկողութեան տակ՝ տեղական կառավարական հանրածանօթ գործընկերուն մէջ:

1905-06 ի շրջանին ձմեռուան վեցամսեան կ'սկսի Սեպտ. 1ին: Անոնք որ լեզուի կամ որ և է ճիշդի մը մէջ տկար են կրնան կանուխ գալ և պատրաստուիլ մեզ մօտ:

Ընդունելութեան տարիք՝ 8 և 15: Վարժարանս այս տարի ալ հինգ աշակերտ պիտի ընդունի մեծ զեղով: Կշտրունակութիւն հաստատութեանս պատկերազարդ ամսաթերթին, Գիտութեան, բաժանորդագրութիւնը:

Տնօրէն
Մ. ՆԱԼԲԱՆԴԻԱՆ
Հասցէ՝ Տօթ. ի Գիտութիւնս
Institut Armenien
Lausanne, Suisse

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԼՕԶԱՆԻ

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

Տարեկան 12 ֆրանք

Վեցամսեայ 7 ֆր.

Բաժանորդագրինը կանխիկ է Թողուած, թղթակցութիւն և բաժանորդագրին զրկել հետեւալ հասցէին՝

M. NALBANDIAN
Institut Armenien
Lausanne (Suisse)



Իւրաքանչիւր Սինկլըր մեքենայի վրայ փրն. տակ այս վաճառանիշը (marque),
ՔՍԱՆ ՄԻԼԻՕՆ մեքենաներ սպաւոր. Ուսեղնագործի ձրի գասեր և մեքենաներու: ձրի նորոգութիւն գնողներու տան մէջ: Վճար. ման գիւրութիւններ: Սինկլըր կարի մեքենան. րը աշխարհի լաւագոյններն են: (29)

ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԻՔ

L A N E W-Y O R K

ԱՄԵՆԱՅԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.Ը

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

—*—

Կը դործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքին:

1903 Յունվար 1ին երաշխաւորեալ գոյքն է Քրանք 1,827,000,000

ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԻՔ 812,711 ապահովագրեալ ունի որք կը կազմեն Ընկ. րութիւնը որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ապահովագրելոց վճարուած շահարժիւններու գումարը Քրանք 27,670,882:

ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԻՔԻ տիեզերակայն բոլոր միշտ հիմա ուրիշ որ եւ է Ընկերութեան մը յանձնուած բոլորանքէն աւելի անկաշկանդ եւ շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, բլայ գրաւման, ճամբորդութեան, մահուան տեսակ. ներուն եւ պատճառին, անձնապաշտութեան եւ միշտ իսկ պատերազմի տեսն: Տիեզերական բոլոր կ'երաշխաւորէ փոխառութիւն. ներ երեք տարի ապահովագրին վճարելէ յետոյ առանց յետագայ ապահովագրին հաշուի առնելու, այս փոխառութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլորին մէջ, 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները գաղ. րեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերադառնալու նշանակելու առանձնաշնորհում, յետմահաց ապահովագրինները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով, մէկ տարեվճար ընելէ յետոյ իրաւունք կ'որուտ իւրաքանչիւր վազրութեան երկարաձգումը, բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակա. միջոցի մը համար, այն զէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հաստուցուի ամբողջութեամբ, առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագրինները:

ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԻՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամենէն աւելի նպատաւորն է: Աւելի մանրամասնութեանց համար գիմել «Լուսաբեր» խմբագրատունը:

ՏՕՔԹ. Ի. ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ

ԱՍԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՇԱՐԱ ՔԱՄԵԼ, ԹԻԻ 3, ՇԵՓՈՐՏՍ ՂՕԹԵԼԻ ԴԻՄԱՑ

Կը դարձան տկուայի և լինտերու ամեն տեսակ հիւանդութիւններ, ելեբորական և ուրիշ միջոցներով, ըստ նորագոյն և կատարելագործեալ գրութեանց:

Կը պատրաստէ ոսկիէ ակուաններ և կամրջակներ (travaux aux ponts et couronnes) որոնք առանց արհեստական քիմքի և առանց ամրացուցիլ թելի (crochet) կ'ապահովեն արհեստական ակուաններու տոկունութիւնը և տեսակներով:

Նոյնպէս՝ կը պատրաստէ քառուէ լինտերով ակուաններ, և առանց ցաւի կը քաշէ փոստուած ակուանները, լինտերու կամ ընդհանուր ջիղբ. րու վայրկեանական թմրութեամբ:

Յաճախորդներ կ'ընդունին ամեն օր, առտուան ժամը 9էն—իրիկուան 6ը:

ՊԱՍԱՆԻ

Chigwell, London.

Պատկերազարդ ամսաթերթի, Իւրաքանչիւր թիւի մէջ 10-12 պատկերներ կը գտնուին, տղաց համար խիստ հետաքրքրական: Գին երկուք ու կէս Շիլլին, երկուքն ալ կրնան ստացուիլ «Լուսաբեր» խմբագրատունէն:

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴՐՈՅ ԵՒ

ԱՌԱՋԱՆՈՐԴ ՀԱՅԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ

2 Հատոր, 676 էջերէ բաղկացեալ

Գիմել՝ Prof. G. Thumaian

Chigwell, Essex.

Գին փոստի ծախքով երեք ու կէս Շիլլին: